

Årsregnskap 2024, Universitetet i Tromsø – Ledelseskommentarer

1. Bekreftelse på regnskapsavleggelse:

Universitetets regnskap pr. 31.12.2024 ble avlagt i henhold til bestemmelsene om økonomistyring i staten, rundskriv fra Finansdepartementet og gjeldende krav fra Kunnskapsdepartementet (KD). Regnskapet gir et dekkende bilde av universitets økonomiske virksomhet for inneværende periode.

2. Avvik mellom periodisert budsjett og regnskap, inkludert omtale av den økonomiske driften:

På inntektssiden er det totale budsjettavviket 383,4 mill. kroner. Regnskapet viser høyere inntekter enn budsjett. Det er avvik på 88 mill. kroner knyttet til inntekt fra tilskudd og overføringer hvor regnskap er høyere enn budsjettet. Dette skyldes i hovedsak tidspunkt for aktivitet og hvordan budsjettet er periodisert. Det er avvik på 254,9 mill. knyttet til inntekt fra bevilgning, hvor budsjett er lavere enn regnskapet. I overkant av 44 mill. av dette gjelder at inntektsført bevilgning benyttet til investering er budsjettert med et høyere beløp enn regnskapet. Dette er særlig knyttet til bygg, hvor man har forventet et høyere investeringsnivå enn hva som har vært tilfellet.

Det arbeides gjennomgående med å tilpasse og omstille aktivitetsnivået i virksomheten. En årsak til avvik på inntektssiden er at det er satt av midler sentralt til ulike formål som skal utbetales til ulike deler av organisasjonen etter hvert som aktivitet igangsettes. I budsjett er det forutsatt større aktivitet enn det som har vært tilfellet. Konsekvensen er at det er budsjettert med viderefordeling av midler sentralt, der mottakende enheter ikke har budsjettert med tildelingen på grunn av forsinkede eller uavklarte prosesser. Det iverksettes tiltak for å endre på dette.

På kostnadssiden er det et avvik mellom regnskap og budsjett på totalt 63,2 mill. kroner. Regnskapet viser høyere kostnader enn budsjett. Lønnskostnader har et avvik på 65,9 mill. kroner, hvor regnskap er høyere enn budsjett. Dette skyldes i all hovedsak en økt bruk av engasjert personell, samt en økning i utbetalte stipender i forhold til budsjett. Andre driftskostnader har et budsjettavvik på 11,5 mill. kroner, hvor regnskap er lavere enn budsjett. Det pågående arbeidet med å ta ned aktivitetsnivået i store deler av virksomheten er en del av forklaringen på dette.

Resultatregnskapet viser et mindreforbruk tilsvarende 225,5 mill. kroner. Dette er en vesentlig endring sammenlignet med 3. tertial 2023 da resultatregnskapet viste et mindreforbruk med 141,5 mill. Andel lønnskostnader av driftsinntektene utgjør 62,3 %, og er på samme nivå som tidligere år.

Driftskostnadene viser en økning på 185,9 mill. kroner sammenlignet med samme tid i 2023, mens driftsinntektene har økt med 266,8 mill. kroner.

Ved utgangen av 3. tertial 2024 vurderer UiT den samlede økonomiske situasjon til å være tilfredsstillende og i henhold til de krav KD har fastsatt.

Aktivitetsnivået i 2024 har vært preget av innstramninger og strengere økonomistyring. Det arbeides fortsatt med omstillingstiltak for å tilpasse aktiviteten til tildelt ramme for 2025 og forventninger om strammere statsfinanser i årene som kommer. Blant de gjennomgående tiltakene som er vedtatt eller under arbeid, er en samlet justering av UITs portefølje av studieprogram og emner, ny intern budsjettmodell, økt satsing på ekstern finansiering og strengere interne krav til økonomistyring/rapportering. UiT vil fortsatt være kritisk i sin vurdering av hvilke investeringer som kan gjennomføres i årene som kommer.

3. Utviklingen i avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet

Avsetning av ubrukt tilskudd fra statlig og bidragsfinansiert virksomhet og tall fra note 15 del I, viser pr. 31.12 totalt 475,4 mill. kroner. Det meste av disse avsetningene er ubrukt bevilgning fra KD, som utgjør 474,3 mill. kroner. Avsetningsnivå pr utgangen av 3. tertial 2024 viser en økning på 224,4 mill. kroner fra årsskiftet. Det meste av dette er økning i avsatt bevilgning fra KD. Bruk av avsetninger er hovedsakelig knyttet til investeringer.

I tillegg til avsetninger til ordinær virksomhet, kommer tilskudd og bevilgning fra KD til særskilte og øremerkede formål på totalt 57,6 mill. kroner. Dette er en reduksjon med 22,7 mill. kroner sammenlignet med 31.12.2023. Øremerkede avsetninger er primært særskilte tildelinger til utstyrsbevilgning til MH II og ombygging av Universitetsbiblioteket. I tråd med pågående arbeid, vil bevilgningene reduseres etter forbruk.

Ikke inntektsførte tilskudd, bidrag og gaver til utsatt virksomhet er balanseført med 145,9 mill. kroner for andre bidragsytere, hvorav 119,5 mill. kroner gjelder tilskudd fra EU. For NFR er det negative avsetninger på 69,9 mill. kroner.

Totale avsetninger er på 532 mill. kroner som utgjør 13,1 % av bevilgningen. Avsetninger til andre formål er på 191,8 mill. kroner som er 4,7 % av bevilgningen, mens avsetningen til investeringer er på 340,1 mill. kroner som er 8,4 % av bevilgningen. Den største posten for avsetning til andre formål er til rekrutteringsstillinger med kr 80,8 mill. kroner. Avsetningsnivået til andre formål er redusert etter 2. tertial 2024, som forventet. Avsetningen til investering er lavere enn de langsiktige forpliktelsene knyttet til renovering og oppgradering av bygningsmassen.

4. Gjennomførte investeringer i perioden og planlagte investeringer i senere perioder:

UiT er i ferd med å forberede overtagelse av AKM- delen av MH-2, der UiT har ventet på å overta lokalene fra Statsbygg fordi anlegget ikke tilfredsstiller objektive krav til regulering av fuktighet og temperatur. Anlegget er nå godkjent for bruk av tilsynsmyndighetene og de siste bygningsmessige utfordringene ventes å være utbedret i løpet av uke 7, 2025.

Kunnskapsdepartementet besluttet i 2022 at UiT selv må bære alle merkostnader UiT er blitt påført som følge av Statsbyggs forsinkelser og tilhørende stenging av Avdeling for komparativ medisin (i MH1). Universitetsstyret har i forlengelsen av dette vedtatt en plan for intern inndekning av merkostnader på totalt nærmere 150 mill. kroner frem til 2025.

UiT vedtok i 2022 oppføring av AKM 3 i egen regi. Prosjektet nærmer seg ferdigstilling. Prøvedrift pågår og anslått overtagelse er i midten av april 2025.

Teknologibygget har fortsatt mangler som har medført at bygget ikke enda er formelt overtatt. I løpet av 2023 ble det gjort jevnlig utbedringer i regi av Statsbygg uten at dette forhindrer stadig nye problemer og skader/lekkasjer ved bygget. UiT tok våren 2024 opp saken med Kunnskapsdepartementet. Statsbygg har sommer/høst 2024 byttet ut en del vinduer i bygget, men det kommer fortsatt meldinger om lekkasjer i og rundt vindu. Statsbygg ser også sammen med UiT på løsninger i forhold til mangler knyttet til overrissingsanlegget i bygget.

Naturfagbygget ble tatt i bruk i juli 2022. Prosess mot entreprenør/prosjekterende er nå ferdigstilt og partene er kommet til enighet. Også her er det dokumentert nye mangler ved den renoverte bygningsmassen som man jobber med å lukke. Disse manglene anslås å være lukket i løpet av første kvartal 2025.

Utover dette pågår det arbeid med også andre bygg, herunder renoveringer og oppgraderinger av lyssystemer for bedre styring og lavere energikostnader.

Kunnskapsdepartementet besluttet i 2022 at prosjektet for nytt universitetsmuseum i Tromsø skulle

redefineres og ga i mars 2023 UiT og Statsbygg i oppdrag å sette i gang arbeidet med ny KVV for prosjektet. Hovedkonklusjonen i KVV-en er at det anbefales bygging av nytt museum i sentrum av Tromsø på den tomten som staten tidligere har inngått kjøpsavtale for, men til en vesentlig lavere total kostnad. I midten av januar 2025 ble det kjent at anbefalingen i KVV blir fulgt og at videre forberedelser for nytt museum skal igangsettes. UiT har mottatt oppdragsbrev og har inngått avtale med Statsbygg om gjennomføring av avklaringsfase og forberedelse av forprosjekt (OFP) med frist 15. august. Det er forutsatt at tomteanskaffelsen skal gjøres iht. de angitte vilkårene i kjøpsavtalen.

De mange utsettelsene i museumsprosjektet medfører et økt behov for å bruke økte midler på eksisterende museumsbygg for at det fortsatt skal være mulig å bruke som museum og for at eksisterende magasiner skal være mulig å bruke til sitt formål.

På oppdrag fra UiT har Statsbygg, i tråd med den tidligere campusutviklingsplanen levert en mulighetsstudie med anbefalte løsninger til fremtidig arealkonsept for campus Harstad. Her arbeides det nå med konkrete løsninger. Foreløpige kostnader har vist seg å være for høye, slik at man her ser på hvordan man kan redusere kostnader.

Kravet om Campusutviklingsplaner falt bort høsten 2023, men UiT har fortsatt arbeidet med å utvikle relevant planverk for å kunne dekke vedlikeholdsbehov og andre strategiske målsetninger for institusjonen og staten (herunder bærekraftsmål). Det er i dette arbeidet særlig fokus på den store bygningsmassen UiT forvalter og leier i Tromsø. UiT har bla. vedtatt en oppgradering av universitetsbibliotekets hovedbygg i Breivika. Dette prosjektet omfatter også samlokalisering av flere bibliotek i Breivika. Kunnskapsdepartementet bidrar med 25 mill. kroner til dette prosjektet under forutsetning av at UiT stiller med minst like store midler. Det endelige konseptet er nå landet og styret ved UiT har bestemt at en oppgradering prissatt til ca. 250 mill skal iverksettes.

UiT er blitt enig med Finnmarkssykehuset og KD om de økonomiske vilkårene for flytting til nye lokaler for UiTs helsefagutdanninger i samband med etableringen av nye Hammerfest sykehus. Flyttingen fant sted før jul i 2024 og i januar 2025. Offisiell åpning av helsebygget fant sted i midten av januar 2025.

UiT arbeider også med å ta ned leide arealer i de tilfeller der vi har kontrakter som utløper. Dette arbeidet pågår kontinuerlig.

Nye bygg og ferdigstillelse av pågående oppgraderinger vil bidra til endring i drifts- og husleiekostnader som hovedsakelig må dekkes innenfor UiTs eksisterende budsjetttramme.

Styret ved UiT vedtar investeringsplan for det som er avsatt i note 15 den 13. mars 2025.

5. Institusjonens revisor:

Riksrevisjonen er universitetets revisor og foretar revisjonen av institusjonens regnskap.

Tromsø, 10.02.2025

Dag Rune Olsen

